

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

PSIHOLOGIJA

NACIONALNI ISPIT

lipanj 2008.

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute. Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu u označeni okvir na naslovnoj stranici te na list za odgovore.

Ispit traje 80 minuta bez prekida.

U ispit se od Vas očekuje:

- da u zadacima alternativnoga izbora za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N)
- da u zadacima višestrukoga izbora između četiriju ponuđenih odaberete jedan točan odgovor
- da u zadacima povezivanja i sređivanja svakomu pojmu u gornjem stupcu pridružite odgovarajući pojam iz donjega stupca
- da u zadacima kratkih odgovora odgovorite na pitanje jednom riječju ili jednostavnom rečenicom
- da u zadacima produženoga odgovora odgovorite na pitanje u nekoliko rečenica.

Možete pisati po stranicama ispitne knjižice, ali ne zaboravite prepisati odgovore na list za odgovore.

Na listu za odgovore kvadratić točnoga odgovora obilježavate upisivanjem znaka X.

Na listu za odgovore pišite isključivo kemijskom olovkom.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova. U ovom testu netočni odgovori ne će se negativno bodovati.

Želimo Vam puno uspjeha!

Način ispunjavanja testa

A.	☒
B.	☐
C.	☐
D.	☐
E.	☐

Dobro

A.	☒
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Pogrješno

A.	☒
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Ispravljanje
pogrješnoga
unosa
(odabrani
odgovor je C)

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadatcima navedene su tvrdnje za koje, u skladu sa svojim spoznajama iz znanstvene psihologije, trebate odlučiti jesu li točne (T) ili netočne (N). Na listu za odgovore uz redni broj svake tvrdnje obilježite znakom X odgovarajući odgovor.

1. Predmet istraživanja psihologije je ljudska duša.	T	N
2. Dijete u dobi od dvije godine najčešće uči uvidom u situaciju.		
3. Životinje u svojem ponašanju mogu iskazivati kreativnost.		
4. Kazna jednako dobro potiče djecu na zalaganje u školi kao i nagrada.		
5. Stalna izloženost stresu može poremetiti rad endokrinih žlijezda.	T	N
6. Većina psihičkih bolesnika nije opasna za druge ljude.		
7. Istraživanja pokazuju da postoje sličnosti u osobinama ličnosti među osobama koje su rođene u istome horoskopskome znaku.		
8. Sva djeca posjeduju isti potencijal za razvoj inteligencije, ali ga različito iskoriste zbog nejednakih uvjeta života.		

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima samo je jedan odgovor točan. Na listu za odgovore uz redni broj zadatka trebate obilježiti znakom X samo jedan od četiriju ponuđenih odgovora.

<p>9. Bihevioralni pristup u psihologiji u svojim istraživanjima ne rabi metodu:</p> <p>A. ankete B. vanjskoga opažanja C. introspekcije (samoopažanja) D. eksperimenta</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>10. Otac znanstvene psihologije je:</p> <p>A. Aristotel B. Wilhelm Wundt C. Sigmund Freud D. Abraham Maslow</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Evolucijski najmlađi dio mozga je:</p> <p>A. mali mozak B. kora velikoga mozga C. limbički sustav D. moždano deblo</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. Funkcija parasimpatikusa je:</p> <p>A. ubrzavanje disanja B. ubrzavanje rada srca C. povećavanje krvnoga tlaka D. ubrzavanje rada probavnoga trakta</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>

<p>13. Glavna endokrina žlijezda je:</p> <p>A. nadbubrežna žlijezda B. hipofiza C. štitnjača D. gušterača</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. Percepciju dubine (trodimenzionalni vid) omogućuje:</p> <p>A. različita slika na mrežnici oba oka B. osjetna adaptacija C. receptor za dubinu u mrežnici oka D. periferni vid</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Čovjek normalnoga sluha čuje zvukove u rasponu:</p> <p>A. od 10 Hz do 20 000 Hz B. od 0 Hz do 20 000 Hz C. od 100 Hz do 20 000 Hz D. od 200 Hz do 20 000 Hz</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. Ako osoba zbog povrjede prekine igranje košarke i time izazvanu frustraciju nastoji prevladati posvećujući se pozivu trenera, rabi obrambeni mehanizam:</p> <p>A. projekcije B. kompenzacije C. racionalizacije D. supstitucije</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Ako moramo izabrati između posla koji je dobro plaćen, a dosadan je, i posla koji je slabije plaćen, a zanimljiv je, u sukobu smo istovremenoga:</p> <p>A. privlačenja i odbijanja B. odbijanja C. dvostrukoga privlačenja i odbijanja D. privlačenja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>

<p>18. B. F. Skinner zasluŹan je za istraŹivanja na podruĉju:</p> <p>A. klasiĉnoga uvjetovanja B. operantnoga uvjetovanja C. socijalnoga uĉenja D. kognitivnoga uĉenja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Ako pas razlikuje zvuk automobila svojega vlasnika od zvuka susjedova automobila, došlo je:</p> <p>A. do kognitivnoga uĉenja B. do generalizacije podraŹaja C. do socijalnoga uĉenja D. do diskriminacije podraŹaja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Najsliĉniji kvocijent inteligencije imaju:</p> <p>A. roditelji i djeca B. istospolni dvojajĉani blizanci C. jednojajĉani blizanci D. braća i sestre</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Kvocijent inteligencije u rasponu izmeĊu 90 i 110 ima pribliŹno:</p> <p>A. 40% ljudi B. 50% ljudi C. 45% ljudi D. 55% ljudi</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Test za ispitivanje konvergentnoga mišljenja psiholozi rabe za procjenu:</p> <p>A. inteligencije B. obrazovanosti C. postignuća D. kreativnosti</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>

<p>23. Primarna emocija je:</p> <p>A. ljubomora B. ponos C. srdžba D. sram</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Prema petfaktorskoj teoriji temeljne dimenzije ličnosti su:</p> <p>A. ekstraverzija, savjesnost, otvorenost prema iskustvu, organiziranost i ugodnost B. ekstraverzija, neuroticizam, savjesnost, raspoloženje i otvorenost prema iskustvu C. ekstraverzija, neuroticizam, savjesnost, otvorenost prema iskustvu i ugodnost D. neuroticizam, aktivnost, savjesnost, otvorenost prema iskustvu i ugodnost</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>25. U senzomotornoj fazi razvoja djeteta se nalazi:</p> <p>A. od rođenja do 2. godine B. od 2. do 4. godine C. od 4. do 6. godine D. od 6. do 8. godine</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Većina osoba ostvari bliske emocionalne veze s prijateljima:</p> <p>A. u ranome djetinjstvu B. u srednjem djetinjstvu C. u adolescenciji D. u zreloj dobi</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<div> 01</div>	

III. Zadatci povezivanja i sređivanja

U sljedećim zadatcima svakomu pojmu u gornjem stupcu možete pridružiti samo jedan pojam iz donjega stupca. Na listu za odgovore trebate uz broj koji označava pojam u gornjem stupcu obilježiti znakom X slovo točnoga odgovora iz donjega stupca. U svakome zadatku jedan je pojam višak.

27. Događajima pridružite godine.

- 1. otvoren prvi laboratorij eksperimentalne psihologije u svijetu
- 2. otvoren prvi laboratorij psihologije u Hrvatskoj
- 3. objavljen prvi test inteligencije

- A. 1920. god.
- B. 1905. god.
- C. 1879. god.
- D. 1895. god.

A. B. C. D.

- 1. ☐ ☐ ☐ ☐
- 2. ☐ ☐ ☐ ☐
- 3. ☐ ☐ ☐ ☐

28. Dijelovima mozga pridružite njihove funkcije.

- 1. limbički sustav
- 2. mali mozak
- 3. moždano deblo

- A. stvara energiju
- B. upravlja složenim refleksima
- C. koordinira pokrete
- D. utječe na agresivno ponašanje

A. B. C. D.

- 1. ☐ ☐ ☐ ☐
- 2. ☐ ☐ ☐ ☐
- 3. ☐ ☐ ☐ ☐

29. Vrstama podražaja pridružite odgovarajuće vrste receptora.

- 1. elektromagnetski podražaj
- 2. kemijski podražaj
- 3. mehanički podražaj

- A. slušne dlačice
- B. štapići i čunjići
- C. okusne kvržice
- D. mirisni čepići

A. B. C. D.

- 1. ☐ ☐ ☐ ☐
- 2. ☐ ☐ ☐ ☐
- 3. ☐ ☐ ☐ ☐

30. Obrambenim mehanizmima pridružite primjere ponašanja koji ih opisuju.

- 1. racionalizacija
- 2. fiksacija
- 3. kompenzacija

- A. Nisam uspješan na poslu, ali zato imam divnu obitelj.
- B. Nisam pročitala lektiru jer sam imala druge obveze.
- C. Ako ne dobijem što želim, odmah glasno zaplačem.
- D. I šesti ću put otići na audiciju za zbor.

A. B. C. D.

- 1. ☐ ☐ ☐ ☐
- 2. ☐ ☐ ☐ ☐
- 3. ☐ ☐ ☐ ☐

<p>31. Vrstama pamćenja pridružite obilježja koja ih opisuju.</p> <p>1. senzorno pamćenje 2. kratkoročno pamćenje 3. dugoročno pamćenje</p> <p>A. ima kapacitet 7 +/- 2 nepovezane čestice B. sadrži znanje C. nije podložno zaboravu D. kratko zadržava informacije u nepromijenjenome obliku</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>1. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>2. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>3. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>32. Vrstama kognitivnoga funkcioniranja pridružite odgovarajuće vrste rješenja.</p> <p>1. kreativnost 2. fluidna inteligencija 3. kristalizirana inteligencija</p> <p>A. deduktivna rješenja B. rješenja složenih problema C. rješenja novih problema D. originalna rješenja</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>1. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>2. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>3. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>33. Razvojnim razdobljima pridružite njihova obilježja.</p> <p>1. razdoblje konkretnih operacija 2. predoperacionalno razdoblje 3. razdoblje formalnih operacija</p> <p>A. apstraktno mišljenje B. usvojeno načelo konzervacije C. egocentrizam D. početak shvaćanja stalnosti objekta</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>1. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>2. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>3. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>34. Autorima pridružite teorije ličnosti.</p> <p>1. Bandura 2. Costa i McCrae 3. Maslow</p> <p>A. psihoanalitička teorija B. teorija samoaktualizacije C. petfaktorska teorija D. teorija socijalnoga učenja</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>1. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>2. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>3. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>35. Psihičkim poremećajima pridružite simptome.</p> <p>1. anksiozni poremećaj 2. somatoformni poremećaj 3. shizofreni poremećaj</p> <p>A. halucinacije B. probavne smetnje C. tjeskoba D. osjećaj besmisla života</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>1. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>2. ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>3. ☐ ☐ ☐ ☐</p>

IV. Zadatci kratkih odgovora	
Na sljedeće zadatke trebate odgovoriti kratkim odgovorom (od jedne do nekoliko riječi). Na listu za odgovore uz redni broj zadatka upišite odgovor na za to predviđeno mjesto.	
Ne zaboravite prepisati odgovore na list za odgovore!	
36. Kako se zove grana psihologije koja ispituje proces učenja i činitelje koji djeluju na njega? _____	2 ☐ boda
37. U koju vrstu psihičkih procesa spadaju percepcija, učenje, pamćenje i mišljenje? _____	2 ☐ boda
38. Koja metoda u psihologiji omogućuje izravan uvid u psihičke procese? _____	2 ☐ boda
39. Koja područja kore velikoga mozga uz mali mozak sudjeluju u izvođenju voljnih pokreta? _____	2 ☐ boda
<div> 02</div>	

<p>40. Kako se zove mjesto kontakta dviju živčanih stanica?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>41. Kako se zove najmanji intenzitet podražaja koji je dovoljan da izazove osjet?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>42. Na kojem je osjetnom području najizrazitija osjetna adaptacija (prilagodba)?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>43. Marko je marljiv učenik kojemu je jako stalo do školskoga uspjeha jer ga roditelji nagrađuju za odlične ocjene. Kako se zove ova vrsta motivacije?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>44. Koji se motivi, čije je zadovoljavanje nužno za preživljavanje, nalaze na dnu hijerarhije prema Maslowu?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<div><p>02</p></div>	

<p>45. Kupili ste novi mobitel na kojem je tipkovnica drugačija nego na starome te stalno griješite pri izvođenju određenih operacija. Kako se zove ova vrsta interferencije?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>46. Ako od učenika tražimo da nabroji vrste učenja, koju metodu ispitivanja pamćenja pritom rabimo?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>47. Kako se zove vrsta učenja kod koje se znanje ne primjenjuje odmah nego kada se za to ukaže potreba?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>48. U kojem životnom razdoblju fluidna inteligencija počinje značajnije opadati?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>49. U koju kategoriju intelektualne razvijenosti spadaju osobe s IQ 70 i manje?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<div><p>02</p></div>	

<p>50. Koji dio ličnosti prema Freudu ima ulogu „unutarnjega roditelja“?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>51. Kako se zove osobina ličnosti koja određuje način emocionalnoga reagiranja na podražaje iz naše okoline?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>52. Navedite ime i prezime poznatoga istraživača spoznajnoga razvoja djece koji je razlikovao četiri faze u razvoju mišljenja.</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<p>53. U ispitivanju razvoja govora psiholozi testove rječnika mogu primijeniti na različitim skupinama djece različite starosne dobi. Kako se zove ova metoda razvojne psihologije?</p> <p>_____</p>	<p>2 ☐</p> <p>boda</p>
<div><div></div><div> 02</div></div>	

V. Zadatci produženoga odgovora

Na sljedeće zadatke trebate odgovoriti u nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak. Na listu za odgovore uz redni broj zadatka upišite odgovor na za to predviđeno mjesto.

Ne zaboravite prepisati odgovore na list za odgovore!

<p>54. Sažeto objasnite tri razlike između znanstvenoga i laičkoga (svakodnevnoga) pristupa u psihologiji.</p> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div>	<div><div>1</div><div>2</div><div>3</div><div>bod</div></div>
<p>55. Ukratko opišite eksperiment koji je otkrio različitu funkciju mozgovnih polutki.</p> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div>	<div><div>1</div><div>2</div><div>3</div><div>bod</div></div>
<p>56. Ukratko opišite kako kod čovjeka dolazi do nastanka slušnoga osjeta.</p> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div>	<div><div>1</div><div>2</div><div>3</div><div>bod</div></div>
<p>57. Na primjeru objasnite o čemu ovisi emocionalni doživljaj.</p> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div>	<div><div>1</div><div>2</div><div>3</div><div>bod</div></div>

<p>58. Na primjeru objasnite osnovne elemente učenja klasičnim uvjetovanjem.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<div>1 ☐</div> <div>2 ☐</div> <div>3 ☐</div> <div>bod</div>
<p>59. Objasnite zašto klasična formula kvocijenta inteligencije nije prikladna za izražavanje stupnja inteligencije odraslih ispitanika.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<div>1 ☐</div> <div>2 ☐</div> <div>3 ☐</div> <div>bod</div>
<p>60. Ukratko opišite osnovna obilježja kognitivnoga, emocionalnoga i socijalnoga razvoja u ranome djetinjstvu.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<div>1 ☐</div> <div>2 ☐</div> <div>3 ☐</div> <div>bod</div>
<p>61. Sažeto objasnite što je psihoterapija.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<div>1 ☐</div> <div>2 ☐</div> <div>3 ☐</div> <div>bod</div>
<p>62. Ukratko opišite tri postavke humanističkih teorija.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<div>1 ☐</div> <div>2 ☐</div> <div>3 ☐</div> <div>bod</div>
<div> 02</div>	